Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Kwaliteitszorg, toezicht en handhaving BAG, BGT en BRO

Beleidskader

Versie	*2025 – eindconcept*
Auteurs	
Datum	*14 maart 2024*

Inleiding

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening is systeemverantwoordelijk voor het functioneren van de BAG, BGT en BRO[1]. Bronhouders hebben een aangewezen wettelijke verantwoordelijkheid voor het bijhouden van de gegevens conform de gestelde kwaliteits- en inhoudelijke eisen. Verstrekkers leveren deze geobasisgegevens vervolgens conform formele afspraken aan gebruikers. Tenslotte hebben gebruikers in sommige gevallen een wettelijke gebruiksplicht en is in alle gevallen correct gebruik van groot belang. Deze beleidsnotitie beschrijft de inrichting van het systeem van kwaliteitsborging dat ervoor zorgt dat geobasisgegevens bruikbaar, bereikbaar en bekend zijn (zie ook figuur 1 en bijlage II). Hiermee geeft VRO invulling aan haar eindverantwoordelijkheid voor het functioneren van het geheel.

Figuur 1: Kwaliteit volgens het concentrische schillenmodel van Backx

Het kader voor kwaliteitszorg, toezicht en handhaving (KTH) is voor alle geobasisregistraties gelijk. Dit is echter op verschillende momenten geïmplementeerd binnen de BAG, BGT en BRO. Om deze reden zijn rollen binnen individuele registraties in de praktijk nu soms nog verschillend ingevuld. Daar waar het Kadaster historisch binnen de BAG bijvoorbeeld in opdracht van VRO uitvoering geeft aan de rol van gezamenlijke kwaliteitszorg, doen de bronhouders van de BGT dit in de vorm van een collectief samenwerkingsverband (SVB-BGT). Voorliggend beleidskader is vooral bedoeld om verdere synergie te bereiken tussen de drie in dit document betrokken afzonderlijke geobasisregistraties door bestaande afspraken in samenhang te beschrijven. Het streven is om KTH in een volgende fase door te ontwikkelen door meer aansluiting te vinden met de BRT en BRK.

[1] De verantwoordelijkheid ligt bij de minister van VRO, waarbij de taken worden uitgevoerd door de directie Ruimtelijk Beleid

Daarnaast wordt NGII-breed bekeken welke niet-geobasisgegevens ook binnen scope gebracht moeten worden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan INSPIRE (afspraken voor de digitale uitwisseling van data over de leefomgeving tussen Europese lidstaten).

Bij deze notitie horen in het kader van bruikbaarheid (of datakwaliteit) ook jaarplannen die jaarlijks worden geactualiseerd. Die plannen bieden een overzicht van kwaliteitsnormen die zijn vertaald naar indicatoren in kwaliteitsdashboards, jaarlijkse speerpunten in de vorm van kwaliteitsprioriteiten en een beschrijving van de ENSIA-jaarcyclus. Dergelijke jaarplannen en deze beleidsnotitie, ondersteund via instrumenten zoals kwaliteitsdashboards en de ENSIA-zelfevaluatie, vormen het fundament voor zowel de interne kwaliteitszorg van bronhouderorganisaties als de systeemverantwoordelijkheid van VRO.

Ten aanzien van bereikbaarheid en bekendheid worden al instrumenten zoals gebruikersonderzoeken ingezet. Waar nodig zullen de komende jaren aanvullende instrumenten worden ingericht.

Tot slot geldt dat het systeem van kwaliteitsborging vooral is opgezet vanuit het idee van samen werken aan de juiste kwaliteit. Zo ligt de nadruk bijvoorbeeld op de terbeschikkingstelling van centrale kwaliteitstools en collectieve hulp ter ondersteuning van het maakproces en gebruik en veel minder op handhaving/repressie achteraf.

1. Normatief kader

Het normatieve kader wordt gevormd door:

- De Wetten bag, bgt en bro;
- De Besluiten bag en bro; en
- De Regelingen bag, bgt en bro.

1.1. Bruikbaarheid

In de Gegevenscatalogus BGT, bijlage I bij artikel 2 van de Regeling bgt, handelt hoofdstuk 4 over kwaliteit. De BGT kent een normkwaliteit en een gerealiseerde kwaliteit. De normkwaliteit geldt in principe generiek en per object. De kwaliteit van de BGT wordt beschreven met:-*******-

- Actualiteit;
- Positionele nauwkeurigheid;
- Volledigheid;
- Logische consistentie; en
- Thematische nauwkeurigheid (juistheid).

Tot slot kent de BGT zogenaamde werkafspraken. Dit zijn tussentijdse aanscherpingen op de norm die van kracht zijn, vooruitlopend op aanpassingen in de Regeling.

Aan BAG-kant beschrijft hoofdstuk 4 van de Catalogus BAG 2018 de kwaliteitseisen van BAG-objecten en attributen. In dat hoofdstuk is kwaliteit onderverdeeld in de onderdelen:

- Volledigheid;
- Compleetheid;
- Juistheid;
- Actualiteit;
- Positionele nauwkeurigheid; en
- Oppervlaktenauwkeurigheid.

De BRO werkt iets afwijkend. Kwaliteitseisen zijn gedefinieerd in de afzonderlijke catalogi van de verschillende registratieobjecten. Er zijn ongeveer twintig catalogi, die opgenomen zijn in de Regeling bro. De BRO kent, evenals de BGT, het systeem van werkafspraken. Ook hier geldt dat dit tussentijdse aanpassingen van de catalogi zijn die op enig moment formeel in de Regeling bro zullen worden verwerkt.

BAG-, BGT- en BRO-catalogi bevatten alle generieke en bijzondere verplichtingen. Generieke verplichtingen hebben bijvoorbeeld betrekking op de objectafbakening, de inwinning of verwerking van gegevens of de opname van statussen. Deze verplichtingen zijn in de vigerende catalogi BAG, BGT en BRO vastgelegd; langs die weg zijn ze daadwerkelijk verplichtend.

Bijzondere verplichtingen zijn uitzonderingen op de generieke verplichtingen. Denk daarbij aan het niet opnemen van een bouwwerk in de BAG, terwijl er wel wordt voldaan aan de definitie. Dit geldt bijvoorbeeld voor de hobbykas, die dan ook expliciet als uitzondering in de betreffende catalogus is opgenomen bij de pandafbakening. De BGT en BRO kennen geen bijzondere verplichtingen.

Het normatieve kader (en de achterliggende catalogi) leidt niet voor iedere concrete situatie altijd tot een bij voorbaat eenduidige uitkomst. Het is de verantwoordelijkheid van de bronhouder om tot een resultaat te komen dat aansluit bij de doelen en principes van de BAG, BGT en BRO. Naast de formele documenten zijn met het oog daarop ook toelichtingen of handleidingen ter beschikking gesteld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de BAG Praktijkhandleiding van Kadaster en aan de bijhoudingsinstructies van SVB-BGT.

1.2. Bereikbaarheid

Voor zowel de BAG als de BGT verzorgt het Kadaster als Dienst, zoals gedefinieerd in artikel 1 van zowel de Wet bag als bgt, de centrale ontsluiting van geobasisgegevens. Deze gegevens zijn voor iedereen toegankelijk. Daarnaast ontvangt het Kadaster terugmeldingen van gebruikers en zet deze door naar de betreffende bronhouder.

Voor de BRO voert TNO als Organisatie, zoals gedefinieerd in artikel 1a in de Regeling bro, het operationeel beheer uit. Dit beheer bestaat uit de administratieve en technische inrichting van de basisregistratie, evenals de beveiliging van gegevens en modellen. De ontsluiting van gegevens, zoals bedoeld in artikel 12, vindt plaats via een website, een webservice en de generieke digitale infrastructuur van de overheid.

1.3. Bekendheid

Artikelen 35, 23 en 27 uit respectievelijk de Wetten bag, bgt en bro bepalen dat er een gebruiksplicht geldt voor bestuursorganen. De definitie van deze zogenaamde ‘toepassingsvrije’ gegevens dient wel aan te sluiten op die van de gebruiker zelf. De bedoeling is dat bestuursorganen, maar ook andere typen afnemers, in praktische zin geobasis-gegevens gebruiken, omdat deze van goede kwaliteit zijn en als open data beschikbaar, maar in juridische zin altijd toetsen aan de eigen, toepassingsgerichte definities. Om ervoor te zorgen dat sprake is van ‘correct gebruik’ is er ook een kwaliteitsregime opgezet voor gebruikers, zie hoofdstuk 5.

In een aantal gevallen vervalt de gebruiksplicht, bijvoorbeeld als het gegeven ‘in onderzoek’ is geplaatst. Gegevens worden doorgaans ‘in onderzoek’ geplaatst door bronhouders naar aanleiding van een terugmelding. Conform artikelen 37, 25 en 30 uit respectievelijke de Wetten bag, bgt en bro doen bestuursorganen een terugmelding op gegevens op het moment dat er gerede twijfel bestaat over de juistheid ervan. Dit noemen we de terugmeldplicht.

Bronhouders moeten deze terugmeldingen van bestuursorganen en belanghebbenden tijdig in behandeling nemen. Overige meldingen worden idealiter ook opgepakt. In alle gevallen moet er sprake zijn van ‘gerede twijfel’, die kan aannemelijk worden gemaakt door onderbouwing, bijvoorbeeld in de vorm van een dossier, mee te sturen met de melding. Op deze manier worden onterechte meldingen tot een minimum beperkt en kwalitatieve meldingen sneller verwerkt.

2. Kwaliteitsbeleid

Het beleid van VRO is erop gericht om ervoor te zorgen dat geobasisgegevens 'fit-for-purpose' zijn. Dat houdt in dat gegevens voor gebruikers bruikbaar, bereikbaar en bekend zijn. Met bruikbaarheid wordt de mate bedoeld waarin de datakwaliteit aansluit op de gebruikersbehoefte. In principe is deze behoefte vertaald naar kwaliteitsnormen. Echter is deze behoefte doorlopend aan verandering en ontwikkeling onderhevig, waardoor enerzijds gewerkt wordt met kwaliteitsprioriteiten (eerste focus op de belangrijkste gegevens) en anderzijds kwaliteitsnormen bijgesteld kunnen worden. Dit vraagt om een helder en continue proces dat ervoor zorgt dat die datakwaliteit op orde blijft en waar nodig verbetert, zodat de bruikbaarheid naar wens is en blijft. Een procesplaat hiervan is opgenomen in bijlage I. Het kwaliteitsregime voor bronhouders maakt hiervan deel uit.

Ten aanzien van datakwaliteit geldt in algemene zin dat bronhouders per kwaliteitsnorm dienen te voorkomen dat structurele tekortkomingen ontstaan. Vaak zijn dergelijke normen gebaseerd op het volledig moeten voldoen aan bepaalde vereisten. Een norm van 100% is echter niet altijd haalbaar of nastrevenswaardig. Om deze reden is voor een aantal normen een ondergrens geformuleerd. Deze ondergrenzen worden interventiewaarden genoemd. Op dergelijke ondergrenzen wordt vanuit zowel kwaliteitszorg als toezicht gestuurd, zodat bronhouders in het dagelijks proces worden ondersteund en (collegiaal) aangesproken. Escalatie en handhaving vormen waar nodig het sluitstuk, waarbij de nadruk ligt op het bestuurlijk onder de aandacht brengen van structurele knelpunten. Dit proces is verder uitgewerkt in hoofdstuk 3. De gehanteerde interventiewaarden zijn terug te vinden in de documenten 'Kwaliteitszorg, toezicht en handhaving: Jaarplan kwaliteit' voor BAG, BGT en BRO, net als de in de vorige alinea beschreven kwaliteitsprioriteiten. Deze plannen worden jaarlijks vastgesteld voor het opvolgende kalenderjaar, zie processchema in bijlage I.

De bereikbaarheid en bekendheid maken hierbij voor het eerst onderdeel uit van het kwaliteitsregime. Met bereikbaarheid wordt de mate bedoeld waarin (meta)data eenvoudig te benaderen is. De bereikbaarheid betreft het verstrekken via Landelijke Voorzieningen; het aan alle gebruikers beschikbaar stellen van de nodige producten volgens het afgesproken dienstenniveau. Met bekendheid wordt bedoeld in hoeverre gebruikers weten dat de data beschikbaar is en goed wordt gebruikt.

Met de bereikbaarheid en bekendheid wordt de komende jaren in de praktijk verder ervaring opgedaan. Daarop zal dit kader, indien nodig, worden aangepast. Enerzijds is het van belang dat verstrekkingsproducten (zoals bijv. API's) voldoen aan gemaakte afspraken en aansluiten bij de behoefte van gebruikers, generiek integraal gebruik van geodata gefaciliteerd wordt en (groot)gebruikers begeleid worden bij het inbrengen van wensen, knelpunten en (bulk)meldingen. Anderzijds geldt dat gebruikers zich dienen te conformeren aan verplicht en correct gebruik. Hierop wordt toegezien, bijvoorbeeld om de doorwerking van onjuiste interpretatie van geodata in de keten tegen te gaan. De kwaliteitsregimes ten aanzien van ontsluiten en gebruiken zijn beschreven in respectievelijk hoofdstuk 4 en 5.

3. Kwaliteitsregime bronhouders

Het kwaliteitsregime voor bronhouders bestaat uit een viertal zelfstandige onderdelen die door hun onderlinge wisselwerking zorgen voor een samenhangend en stabiel systeem. Hieronder worden deze vier onderdelen beschreven. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een beschrijving van de wijze waarop eventuele escalatie en handhaving is vormgegeven in het geval dat het reguliere systeem niet tot het gewenste resultaat leidt.

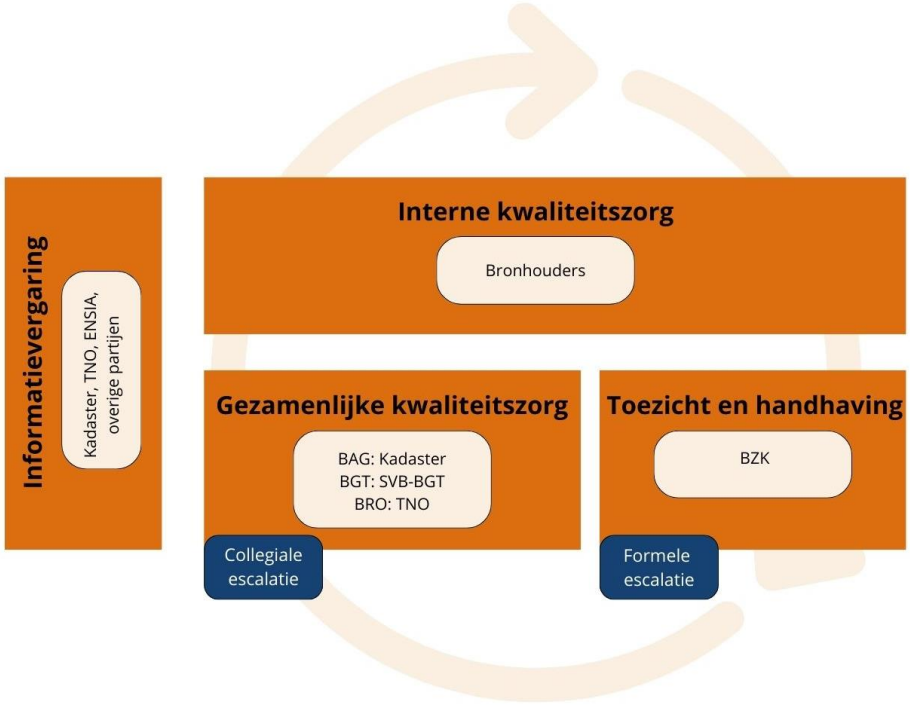

Figuur 2: kwaliteitsregime datakwaliteit

3.1. Informatievergaring

Het kwaliteitsregime wordt in het geval van datakwaliteit ondersteund door informatievergaring in de vorm van meetinstrumenten. Het gaat hierbij zowel om collectieve metingen zoals opgenomen in kwaliteitsdashboards, kwaliteitsrapportages en specifieke kwaliteitsanalyses als om kwaliteitsmetingen die door individuele bronhouders worden uitgevoerd. Al deze kwaliteitsmetingen geven inzicht in de gerealiseerde gegevenskwaliteit. Hiermee kunnen de verschillende actoren de hen binnen het kwaliteitsregime toegewezen taken uitvoeren. Hierbij kan het instrument verschillen per actor. De behoefte van de betreffende actor is bepalend voor de feitelijke inrichting van het instrument. Een voorbeeld van een collectieve kwaliteitsmeting ten behoeve van de bronhouders zijn de verschillende cijfers die zijn opgenomen in de kwaliteitsdashboards voor de BAG en de BGT.

Ten aanzien van de collectieve instrumenten ontwikkelt en beheert het Kadaster binnen BAG en BGT kwaliteitsdashboards en voert op verzoek vanuit de gezamenlijke kwaliteitszorg en toezicht data-analyses uit. Voor de BRO is er nog geen kwaliteitsdashboard, omdat de registratie nog te jong is om er bruikbare getallen uit te krijgen. Wel voert TNO op verzoek data-analyses uit die onder meer voor kwaliteitszorg kunnen worden gebruikt.

3.2. Interne kwaliteitszorg

Het uitgangspunt is dat de bronhouder primair zelf verantwoordelijk is voor het waarborgen van de kwaliteit van de registratie en daarover verantwoording aflegt. De bronhouder dient zelf maatregelen te nemen om de datakwaliteit te waarborgen. Een voorbeeld uit de BAG en BGT is het beschrijven, uitvoeren en evalueren van beheerprocessen. Een voorbeeld uit de BRO is het aanstellen van een (interne) controleur voordat ondergrondgegevens worden aangeleverd aan het Bronhouderportaal.

3.3. Gezamenlijke kwaliteitszorg

Naast de interne kwaliteitszorg van bronhouders is er centraal gezamenlijke kwaliteitszorg ingericht. Het doel hiervan is het collectief volgen van de ontwikkeling van de datakwaliteit en bij het achterblijven daarvan zorgdragen dat dit de nodige aandacht krijgt. Onderzoek naar omvang en achterliggende problemen zijn hierbij van belang. Het gaat hierbij onder meer om het verhelderen van onderliggende oorzaken in de uitvoeringspraktijk van bronhouders en indien van toepassing naar de mogelijke doorwerking daarvan op bijvoorbeeld de wijze van meten. Op basis hiervan formuleren de bronhouders oplossingsrichtingen en werken zo nodig hulpmiddelen uit.

Indien blijkt dat individuele bronhouders achterblijven terwijl er geen sprake is van collectieve vraagstukken, dan worden deze bronhouders collegiaal aangesproken op deze achterblijvende resultaten door de betreffende partijen die uitvoering geven aan gezamenlijke kwaliteitszorg. Het uitgangspunt hierbij is dat bronhouders constructief gestimuleerd worden om zich te verbeteren op punten waarop een betreffende bronhouder achterblijft en daarover afspraken te maken. Bij het uitblijven van resultaten naar aanleiding van gesprekken op operationeel niveau, wordt er vanuit de gezamenlijke kwaliteitszorg gestuurd op gesprekken hierover op in eerste instantie tactisch niveau en daar waar noodzakelijk op strategisch niveau binnen de organisatie van de individuele bronhouder. In alle gevallen wordt met de betreffende tactische tafel binnen de governance van BAG, BGT of BRO afgestemd over de (personele) invulling die aan die gesprekken gegeven wordt. Afhankelijk van de situatie kan geëscaleerd worden vanuit een koepelorganisatie of juist vanuit de governance zelf.

De eerste drie stappen van de interventieladder van de Wet revitalisering generiek toezicht[2] (signaleren, informatie valideren en afspraken maken) worden hiermee ingevuld vanuit gezamenlijke kwaliteitszorg. Zo wordt geprobeerd actief toezicht vanuit de toezichthouder en in de uiterste vorm juridische interventie te voorkomen en in plaats daarvan de kwaliteit in goede samenwerking met individuele bronhouders te verbeteren.

De uitvoerder van de gezamenlijke kwaliteitszorg wisselt hierbij (daar waar nodig) informatie uit met de toezichthouder. Zo neemt de uitvoerder van de gezamenlijke kwaliteitszorg de toezichthouder bijvoorbeeld mee in de resultaten van de validatie van gesignaleerde achterblijvende resultaten en eventueel daarover gemaakte collegiale (vervolg)afspraken. Andersom deelt de toezichthouder de terugkoppeling op de ENSIA-zelfevaluaties van bronhouders met de uitvoerder van de gezamenlijke kwaliteitszorg. Er is daardoor in principe altijd sprake van een gelijke informatiepositie en waar nodig afstemming. De rol van coördinatie voor de gezamenlijke kwaliteitszorg ligt op dit moment voor de BAG bij Kadaster, voor de BGT bij SVB-BGT en voor de BRO wordt dit tot nader orde vanuit het Programma Bureau BRO ingevuld. Wel wordt bekeken hoe deze rol geharmoniseerd kan worden, zodat kwaliteitszorg maximaal in samenhang kan plaatsvinden.

3.4. Toezicht en handhaving

De toezichthouder treedt in beginsel terughoudend op. Bronhouders zijn verantwoordelijk voor de datakwaliteit en de toezichthouder vertrouwt erop dat zij daaraan een goede invulling geven. Wel wordt op hoofdlijnen gekeken naar landelijke trends, signalen van gebruikers en de resultaten van ENSIA-zelfcontroles. Op basis hiervan kunnen signalen afgegeven worden richting gezamenlijke kwaliteitszorg, bijvoorbeeld om in gesprek te treden met een bronhouder die op een specifiek kwaliteitsthema achterblijft.

Daar waar collegiaal aanspreken vanuit gezamenlijke kwaliteitszorg niet tot het gewenste resultaat leidt, komt de rol van toezichthouder in de zin van formele escalatie in beeld. In principe gebeurt dit pas na de eerste drie stappen van de interventieladder, die door de gezamenlijke kwaliteitszorg worden gezet. In een aantal gevallen kan, in onderling overleg, de toezichthouder eerder ingeschakeld worden, bijvoorbeeld om een waarschuwing te geven.

De escalatie vanuit de toezichthouder is formeel van aard en erop gericht om versneld tot resultaat te komen (zie 3.5). De praktijk wijst echter uit dat een goede inzet van de eerste drie stappen van de interventieladder meestal voldoende functioneert en aanvullende stappen niet hoeven te worden gezet. Voor zowel BAG, BGT als BRO geldt dat VRO de toezichthouder is.

[2] Zie handboek Wet RGT, vanaf pagina 13

3.5. Formele escalatie

Als collegiaal aanspreken, zoals beschreven in hoofdstuk 3.3, onvoldoende resultaat oplevert, zal het formele gedeelte van de interventieladder op grond van de Wet revitalisering generiek toezicht worden gestart. Dit deel wordt door VRO uitgevoerd en behelst de volgende stappen:

1. Versnelde herhaling van de eerste drie stappen van de interventieladder (op basis van uitgewisselde informatie vanuit gezamenlijke kwaliteitszorg);
2. Vooraankondiging juridische interventie (gericht aan de bronhouder en tevens openbaar gepubliceerd);
3. Besluit tot indeplaatsstelling (met daaraan gekoppeld een laatste termijn om daarbinnen alsnog de verbeteringen uit te voeren);
4. Sanctie uitvoeren (alle maatregelen die nodig zijn om de wettelijke taken uit te voeren, worden door de toezichthouder genomen, in naam van en voor rekening van de bronhouder).

Onderstaande figuur biedt tot slot een overzicht of samenvatting van hoofstukken 3.1 t/m 3.4, met het accent op de collegiale en formele escalatiemomenten:

Figuur 3: kwaliteitsregime datakwaliteit inclusief taken en rollen

4. Kwaliteitsregime verstrekkers

Een kwaliteitsregime dat zich richt op de verstrekkingskant is nieuw in 2025. Om deze reden is vooralsnog sprake van een groeimodel. In deze context wordt met 'verstrekker' de beheerder van de Landelijke Voorziening bedoeld. Hieronder wordt de werking ervan beschreven.

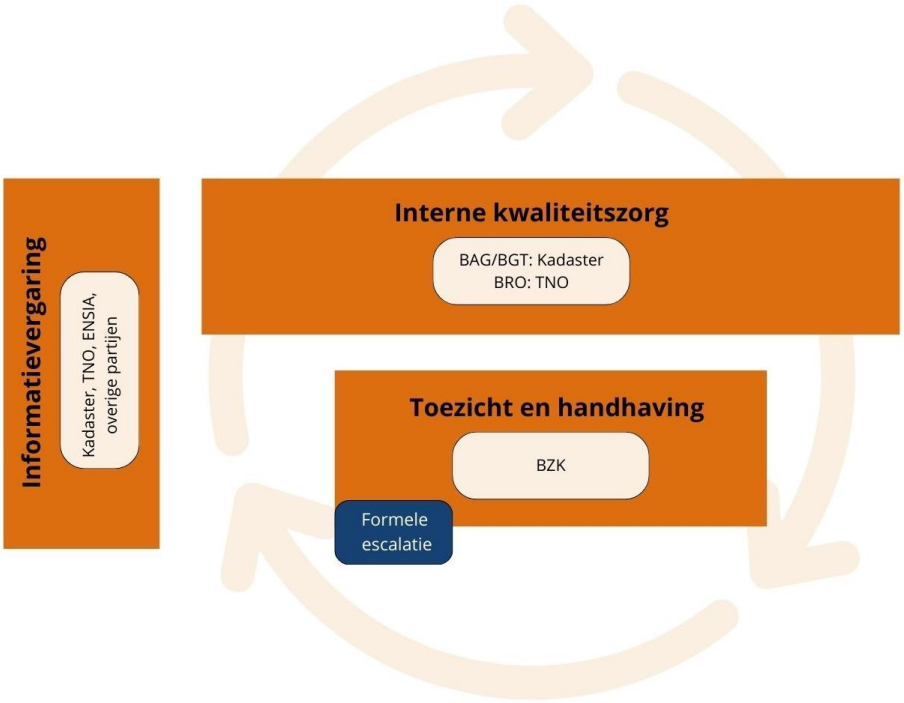

Figuur 4: kwaliteitsregime ontsluiting

4.1. Informatievergaring

Voorbeelden van informatievergaring ten aanzien van verstrekkers zijn periodieke rapportages met informatie over zaken als 'uptime' van de Landelijke Voorziening en onderzoek naar de omvang van het gebruik en de gebruikerstevredenheid ten aanzien van verstrekkingsproducten. Dergelijke informatie is van belang om zaken in beeld te kunnen brengen zoals de mate waarin verstrekkingsproducten aansluiten op gemaakte afspraken, bij de gebruikerswensen en de data eenvoudig en conform de gemaakte afspraken op te halen is.

4.2. Interne kwaliteitszorg

Het uitgangspunt is dat de verstrekker primair zelf verantwoordelijk is voor het waarborgen van de kwaliteit van de ontsluiting en daarover verantwoording aflegt. Dat laatste gebeurt in de vorm van periodieke rapportages. De verstrekker dient in eerste instantie zelf maatregelen te nemen om de kwaliteit te waarborgen.

4.3. Toezicht en handhaving

Toezicht op de ontsluiting wordt ingezet op het moment dat verstrekkers structureel afspraken ten aanzien van de Landelijke Voorzieningen niet nakomen. Deze afspraken zijn vastgelegd in zogenaamde Service Level Agreements (SLA's) met Kadaster en TNO. Gebruikers kunnen de toezichthouder verzoeken tot actie, bijvoorbeeld in het geval dat meldingen via de helpdesk niet leiden tot de gewenste veranderingen.

Voor zowel BAG, BGT als BRO geldt dat VRO de toezichthouder is.

4.4. Escalatie

Als het samenspel van interne kwaliteitszorg en toezicht en handhaving uiteindelijk niet het gewenste resultaat oplevert, zal het formele gedeelte van de interventieladder worden gestart. In de praktijk zal VRO op management- en/of bestuurlijk niveau schakelen met Kadaster of TNO.

5. Kwaliteitsregime gebruikers

Een kwaliteitsregime dat zich richt op verplicht en correct gebruik is nieuw in 2025. Om deze reden is vooralsnog sprake van een groeimodel. Hieronder wordt de werking ervan beschreven.

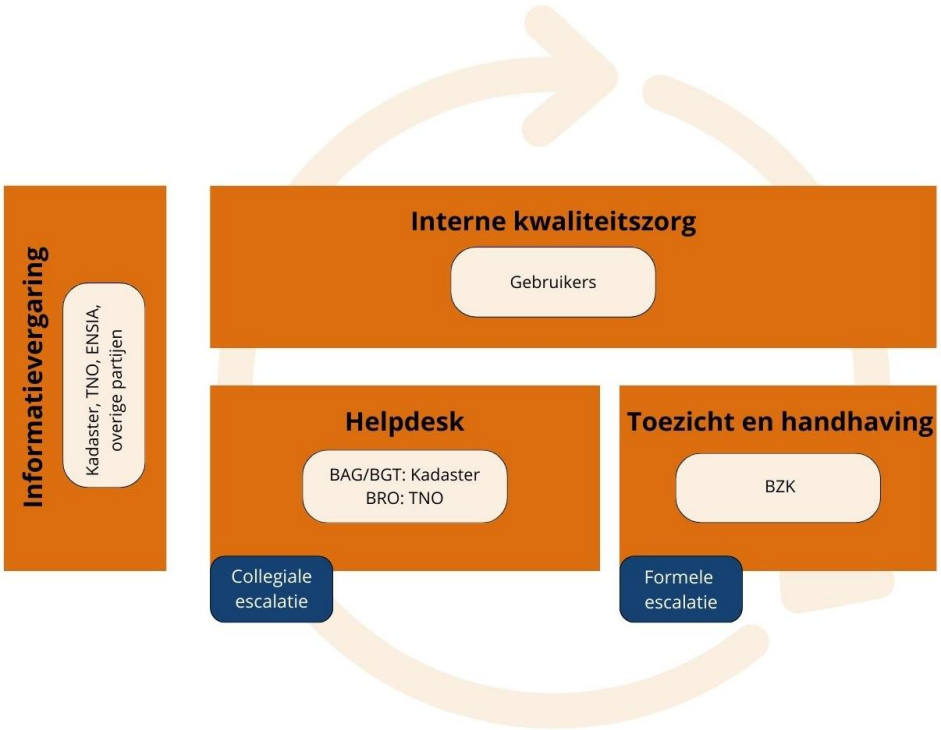

Figuur 5: kwaliteitsregime gebruik

5.1. Informatievergaring

Voorbeelden van informatievergaring ten aanzien van gebruikers zijn gebruikersonderzoeken en eventuele verdiepende interviews. Die zijn van belang om zaken in beeld te brengen zoals de mate waarin gebruikers (correct) gebruik maken van geobasisgegevens en data bruikbaar is.

Bij de BRO staat het inventariseren en monitoren van het gebruik nog in kinderschoenen. Er is moeilijk grip te krijgen op daadwerkelijk gebruik bij bestuursorganen, mede omdat de variëteit aan gegevens in de BRO groot is. Die heeft daardoor een relatie met veel verschillende werkprocessen binnen een bestuursorgaan, waar niet gemakkelijk een overzicht kan worden verkregen. Door middel van enquêtes wordt gepoogd om inzicht te krijgen in de gebruikstoepassing en de waardering daarvan.

5.2. Kwaliteitszorg

Gebruikers richten zelf de interne kwaliteitszorg voor het gebruik in. Het is van belang dat verplichte gebruikers van geobasisgegevens zich ook daadwerkelijk committeren aan deze plicht. Daarnaast geldt dat er sprake moet zijn van correct gebruik, bijvoorbeeld om een onjuiste toepassing van geodata binnen de eigen processen te voorkomen. Tot slot is het belangrijk dat (groot)gebruikers maximaal ondersteund worden bij het doen van (massale) terugmeldingen. Voor gebruikers is niet altijd duidelijk wanneer precies sprake is van een kwaliteitsprobleem of bij welk loket dit moet worden gemeld. Dat laatste speelt m.n. voor gebruikers die data in samenhang gebruiken.

De helpdesk BAG/BGT bij Kadaster fungeert als loket en het LV-beheerteam als procesbegeleider voor de BAG en BGT. Aan BRO-kant is daarvoor een helpdesk ingericht bij TNO. Hiermee wordt ondersteuning geboden aan gebruikers om de geo-registraties goed te gebruiken en ook als zij problemen ondervinden met de inhoud of kwaliteit van deze registraties. Hiermee wordt bijvoorbeeld gepoogd onterechte terugmeldingen richting bronhouders zoveel mogelijk te voorkomen en bij bijvoorbeeld (grotere) uitvallijsten van (groot)gebruikers een intermediairrol te vervullen tussen de gebruiker en betreffende (vertegenwoordigers van de) bronhouder(s). Op basis hiervan worden dan direct afspraken gemaakt over het oplossen van de kwaliteitsissues of wordt zo nodig door de betreffende werkgroep kwaliteit een voorstel opgesteld om een kwaliteitsprobleem aan te pakken. Samen met bronhouders en gebruikers wordt bekeken of en hoe dit dient te landen in het kwaliteitsjaarplan, bijvoorbeeld in de vorm van een kwaliteitstraject.

5.3. Toezicht en handhaving

Toezicht op gebruik wijkt significant af van toezicht op bronhouders of verstrekkers. In het geval van bronhouders bestaan er algemene kaders voor interbestuurlijk toezicht en aan de verstrekkers heeft VRO een opdracht verstrekt. Behalve de aanwijzing in de wet over verplicht gebruik en terugmelden, ontbreken richting gebruikers dit soort formele kaders en afspraken. Toezicht op gebruik gaat daarom niet verder dan toetsen in hoeverre een bestuursorgaan de geobasisgegevens zou moeten gebruiken en van deze gebruiksplicht op de hoogte is.

Voor zowel BAG, BGT als BRO geldt dat VRO de toezichthouder is.

5.4. Escalatie

Als het samenspel van interne kwaliteitszorg, helpdesk en toezicht en handhaving uiteindelijk niet het gewenste resultaat oplevert, zal VRO vanuit toezicht per type gebruiker bekijken op welke manier verdere druk uitgeoefend kan worden. In het geval van bijvoorbeeld een Rijksuitvoeringsorganisatie kan het verantwoordelijke ministerie als opdrachtgever worden aangesproken.

Bijlage I: jaarcyclus kwaliteitsbeleid bronhouders

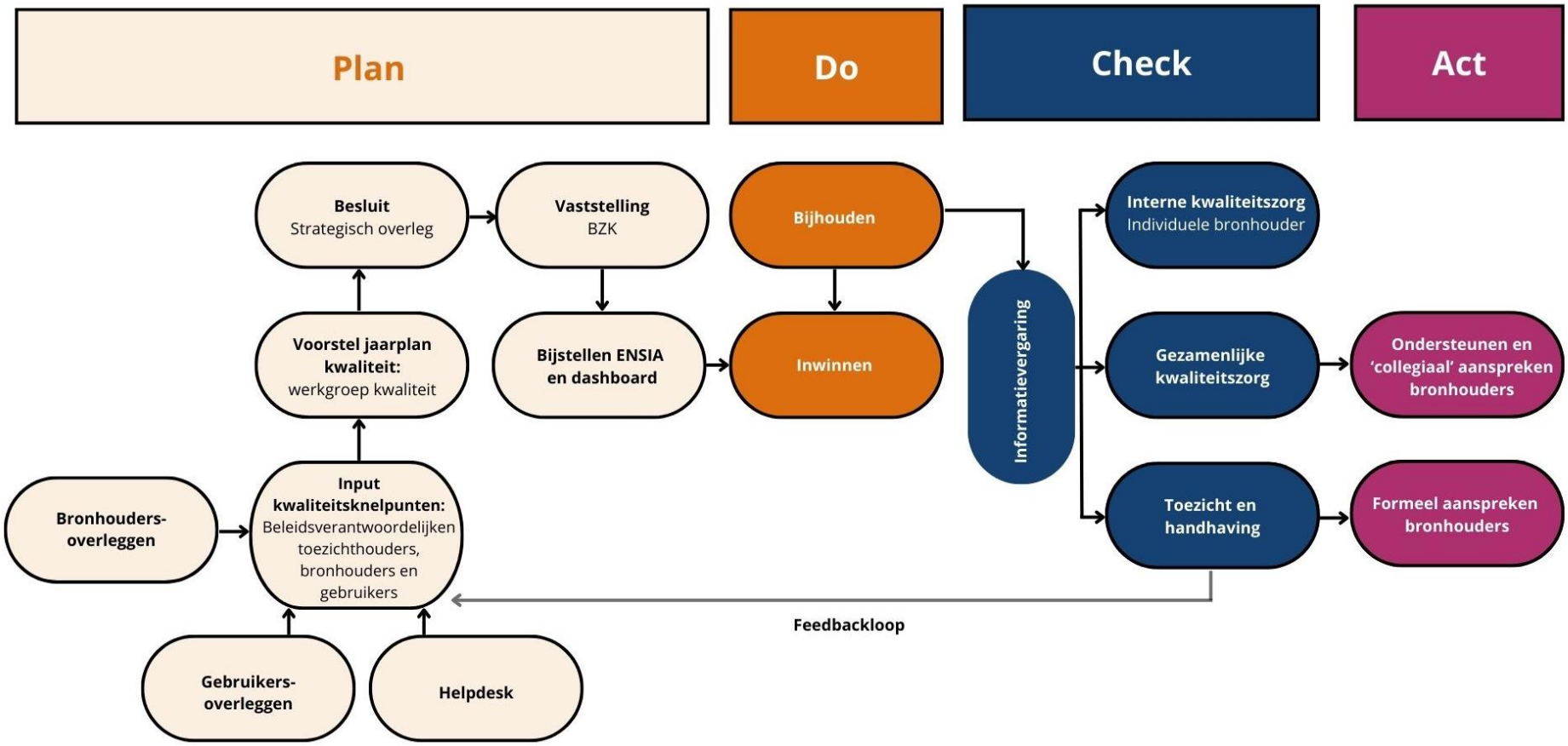
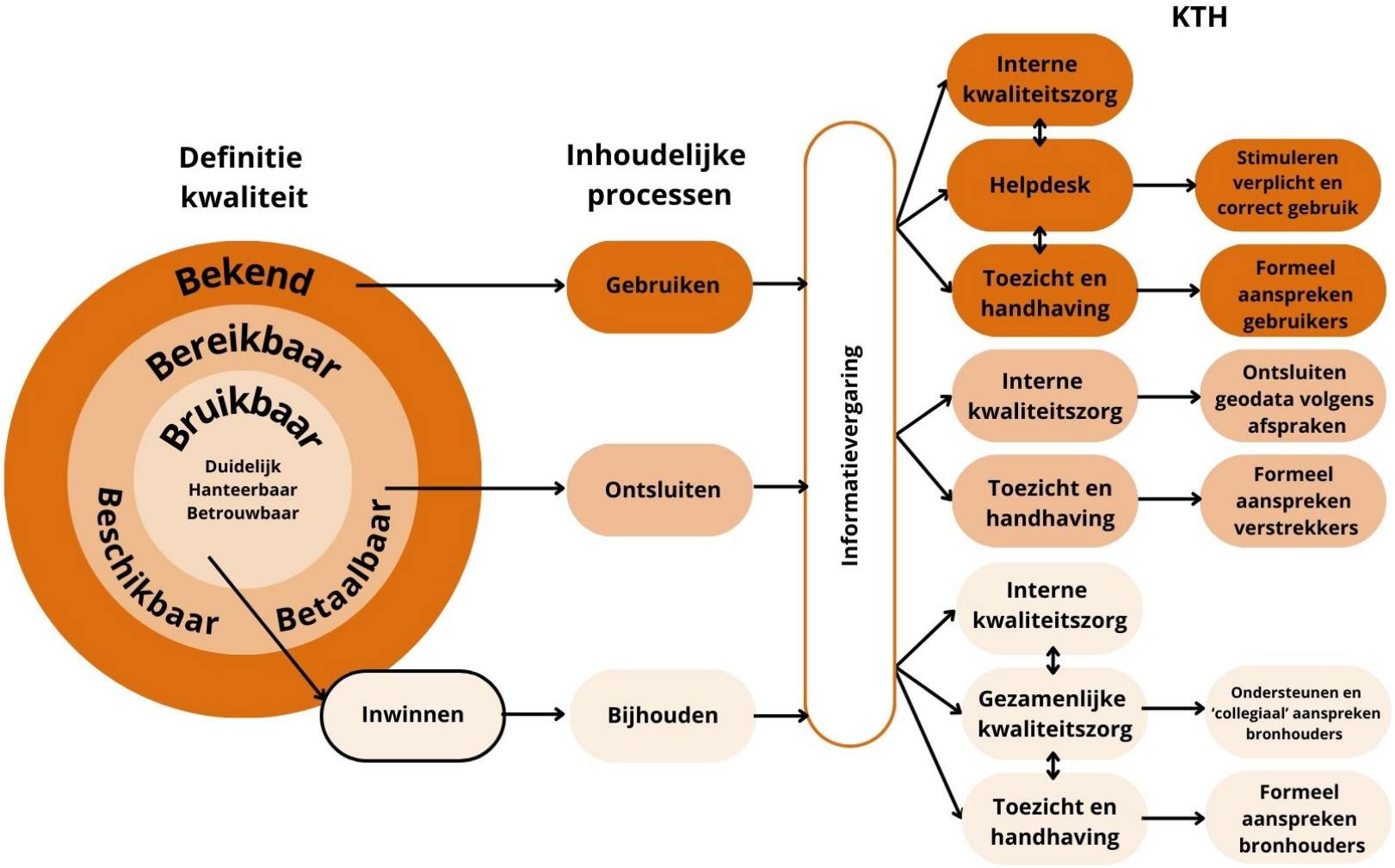
Bijlage II: systeem van kwaliteitsborging